

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว ซึ่งสรุปผลในการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว

เครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 5 ประเภท ได้แก่

1. แบบสำรวจสภาพความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา (หลัก) และด้านเนื้อหา (ย่อย)
2. แบบประเมินหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านเวลาเรียน และด้านสื่อการเรียนการสอน
3. แบบประเมินแผนการสอน มีแผนการสอน 6 แผน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน และการวัดและประเมินผล
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัว เลือกโดยทำการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพและความต้องการของชุมชน โดยสร้างแบบสำรวจความต้องการของชุมชนจากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 50 คน ได้แก่ ครู 14 คน ผู้นำชุมชน 6 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 5 คน เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐในชุมชน 5 คน และบุคลากรในชุมชน 20 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสำรวจมาวิเคราะห์จัดลำดับเนื้อหาตามความต้องการ
2. วิเคราะห์หลักสูตรแม่บท โดยวิเคราะห์คำอธิบายกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิตหน่วยย่อยที่ 1 ตัวเรา เรื่อง การป้องกันโรค
3. ดำเนินการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น ตามแนวคิดของ กรมวิชาการ และสัจจ อุทรานันท์ โดยปรับเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา ในหน่วยย่อยที่ 1 ตัวเรา เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรค ไข้มาลาเรีย โดยกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บทและเนื้อหาสาระของท้องถิ่น
4. สร้างแผนการสอน เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว คือ แผนการสอน 6 แผน ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและเครื่องมือการวัดและประเมินผล
5. สร้างแบบประเมินแผนการสอน แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น ตามเอกสารที่ได้ศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรได้สร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล 5 ชนิด คือ แบบสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตร แบบประเมินหลักสูตร แบบประเมินแผนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน แล้วนำไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตร สรุปได้ว่า ท้องถิ่นมีความต้องการให้จัดการเรียนการสอน เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย และผลการประเมินหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา .85 ผลการประเมินแผนการสอนได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา .90 ผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่าความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสูงกว่า .50 จำนวน 61 ข้อ ผลการประเมินแบบวัดความพึงพอใจได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้ง 3 ด้าน .93 และด้านการนำความรู้จากการเรียนไปใช้ .64 นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นก่อนนำไปใช้ประเมินนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น นำหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาปรับปรุงแก้ไข นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองไผ่เถื่อน สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 30 คน มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบกับนักเรียนก่อนการทดลอง (pre-test)
2. ทำการสอนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบนักเรียนหลังเรียน (post-test)
4. นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจ หลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่นจบแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หลังจากนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย ไปทดลองใช้แล้วผู้วิจัยได้นำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน เวลาเรียน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้เหมาะสมเพื่อเป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินหลักสูตร แบบประเมินแผนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค IOC
2. วิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการนำความรู้จากการเรียนไปใช้ โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย โดยใช้วิธีค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 6 หน่วยย่อย ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนได้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นพบว่า

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

อภิปรายผล

1. การวิจัยครั้งนี้ได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 6 หน่วยย่อย และเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพทั้งนี้เพราะว่า หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย ได้ศึกษาวิธีการสร้างตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ กรมวิชาการ (2540, หน้า 1 – 2) แล้วนำสังเคราะห์เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น การหาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เริ่มต้นแต่การวิเคราะห์สภาพและความต้องการของชุมชนโดยการออกแบบสำรวจความต้องการของชุมชน แล้วนำผลการสำรวจความต้องการมาจัดลำดับ เพื่อกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร และวิเคราะห์หลักสูตร ดำเนินการสร้างหลักสูตรปรับหน่วยย่อย เรื่อง การป้องกันโรค ให้เป็น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย โดยปรับเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอน ตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของ ศิริพร บุญญานันท์, และอารีรัตน์ วัฒนสิน (2534) ผลการประเมินหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวมการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินหลักสูตร มีค่าระดับความเที่ยงตรง .85 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านเนื้อหา มีค่าระดับความเที่ยงตรง .93 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าระดับความเที่ยงตรง .70 ด้านเวลาเรียนมีค่าความเที่ยงตรง .80 และด้านสื่อการเรียนการสอนมีค่าความเที่ยงตรง 1.00 ซึ่งมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ มีเพียงเนื้อหาในกิจกรรมเดียวที่มีค่าเที่ยงตรง .04 คือ เรื่องความรู้เกี่ยวกับยุงก้นปล่องพาหะไข้มาลาเรีย

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของแผนการสอนแต่ละแผน ทั้ง 6 ด้าน คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล พบว่า ทุกด้านมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกแผนการสอน จำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านสาระสำคัญมีค่าระดับความเที่ยงตรง .87 จุดประสงค์การเรียนการสอนมีค่าระดับความเที่ยงตรง .98 เนื้อหามีค่าระดับความเที่ยงตรง .97 กิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าระดับความเที่ยงตรง .94 สื่อการเรียนการสอนมีค่าระดับความเที่ยงตรง .93 และด้านการวัดและประเมินผลมีค่าระดับความเที่ยงตรง .70 แสดงให้เห็นว่า แผนการสอนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย ทั้ง 6 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้สอนได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ธำรง บัวศรี (2531, หน้า 8 ; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537, หน้า 5 ; สุมิตร คุณากร, 2523, หน้า 8) ซึ่งกล่าวว่า หลักสูตรที่มีคุณภาพจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 5 ส่วน คือ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อและวิธีการประเมินผล แต่ละส่วนจะต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

2. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

2.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก

ด้านเนื้อหา ด้านเนื้อหาเรียนของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียนั้น นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับที่อยู่ใกล้ตัว เป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกับชีวิตจริงและความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐยา ศรีวรยุทธ (2541, บทคัดย่อ) หัทยา เจียมศักดิ์ (2539, บทคัดย่อ) สุดสายใจ ชาญณรงค์ (2540, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการสอน เรื่องจังหวัดแม่ฮ่องสอน หัตถกรรมในท้องถิ่น ภาษาอังกฤษ ตามลำดับ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเรื่องราวในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และความต้องการของผู้เรียนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียนั้น เป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ศึกษาใบความรู้ ศึกษาเอกสารสถานที่ แสดงบทบาทสมมติและการปฏิบัติจริง ฯลฯ และเน้นทักษะกระบวนการ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสร้างและตระหนัก และกระบวนการปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 114 – 123) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมหรือวิธีการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียน เช่น

เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยาย ให้ผู้เรียนออกไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนออกไปทัศนศึกษา เป็นต้น และควรจะมีงานกิจกรรมที่หลากหลายและเน้นทักษะกระบวนการด้วย

ด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย เลือกและจัดทำสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องจุดประสงค์ เนื้อหา เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ของผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เช่น สื่อที่เป็นของจริง แผ่นภาพ แผ่นพับ และภาพโปสเตอร์ เป็นต้น ซึ่งหาได้ง่ายเป็นสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 114 – 123) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นควรปรับปรุง เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ จุดประสงค์ เนื้อหา และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลของหลักสูตร เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย นั้นได้ทำการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และครอบคลุมถึงสมรรถภาพด้านความรู้ ความสามารถ และการปฏิบัติและพฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ของผู้เรียน ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต้องมีการวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมถึงสมรรถภาพ และพฤติกรรมที่สำคัญ

2.2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นร้อยละ 83.64 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาของหลักสูตรร้อยละ 83.33 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 86.19 ด้านสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 73.38 ทั้งนี้เนื่องจาก

เนื้อหาของหลักสูตรเป็นเนื้อหาที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวสัมพันธ์กับชีวิตจริง รู้เรื่องราวของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2536, หน้า 55) กล่าวว่า การเรียนในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวทำให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อเนื้อหาที่เรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องนโยบายของ กรมวิชาการ (2525, หน้า 26) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ฝึกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนมีความสนใจและมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ควรให้นักเรียนมีกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ฟังบรรยายหรืออ่านหนังสือเรียนจบเล่มเท่านั้น

สื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนเพราะเป็นสื่อที่มีในท้องถิ่น นักเรียนได้พบเห็นในชีวิตประจำวันและส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี มงธรรมชาติ (2538, บทคัดย่อ) กล่าวว่า การสร้างสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงนำไปใช้ได้ดี

การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ในด้านสุขภาพอนามัยทางร่างกายและจิตใจทั้งส่วนบุคคลและที่บ้านได้ ร้อยละ 92.67 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวิวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์ (2538, บทคัดย่อ) และหัตยา เข็มศักดิ์ (2539, บทคัดย่อ) กล่าวว่า หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ครูผู้สอนควรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1.2 การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ควรมีความร่วมมือกันระหว่างครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้เรียน และบุคลากรในท้องถิ่นให้มาก เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของตนเอง ชีวิต เศรษฐกิจ อาชีพ และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อนำประสบการณ์นั้นมาพัฒนาความเป็นอยู่ในชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น

1.3 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ควรจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกๆระดับชั้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้

2.1 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว มีเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมกับระดับชั้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว สามารถนำไปพัฒนาใช้กับพื้นที่มีโรคไข้มาลาเรียระบาดของประเทศไทยได้

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการกลุ่ม

2.4 เวลาเรียน อาจมีการปรับเพิ่มหรือลดในดุลพินิจของครูผู้สอน

2.5 ควรจัดให้มีการประเมินหลักสูตรทุกครั้งที่นำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ทราบคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียในครั้งนี้ ควรมีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเนื้อหากระชับขึ้น และใช้ภาษาในสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน และปรับเวลาเรียนเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ควรนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาจัดสร้างเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อเป็นสืบสานศิลปวัฒนธรรมและใช้ทรัพยากรอันล้ำค่านี้ให้คงอยู่กับท้องถิ่นต่อไป